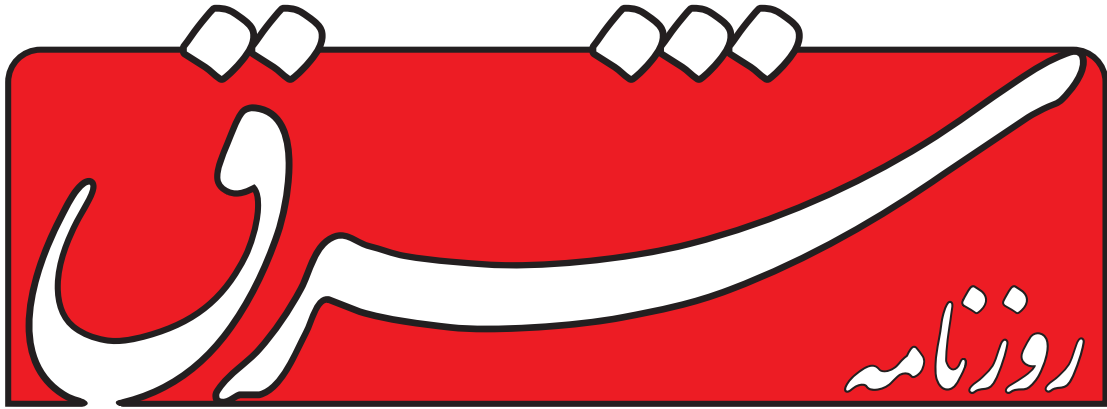

«شرق» در گفت‌وگو با نمایندگان از الزام تغییر در دولت گزارش می‌دهد

بهار استیضاح

معصومه معظمی: سایه استیضاح، در تعقیب وزرای اقتصادی کابینه است و دور نیست زمانی که نمایندگان مجلس مداخلات با تیم ناکارآمد اقتصادی دولت سیزدهم را کنار بگذارند و با اهرم‌هایی که در اختیار دارند، رئیس‌را را مجبور به ترمیم کابینه کنند

صفحه ۲

یکشنبه ۱۴ اسفند ۱۴۰۱ • ۱۲ شعبان ۱۴۴۴ • ۵ مارس ۲۰۲۳ • سال بیستم • شماره ۴۵۱۱ • ۱۲ صفحه + ۲۴ صفحه ویژه‌نامه • ۱۰۰۰۰ تومان

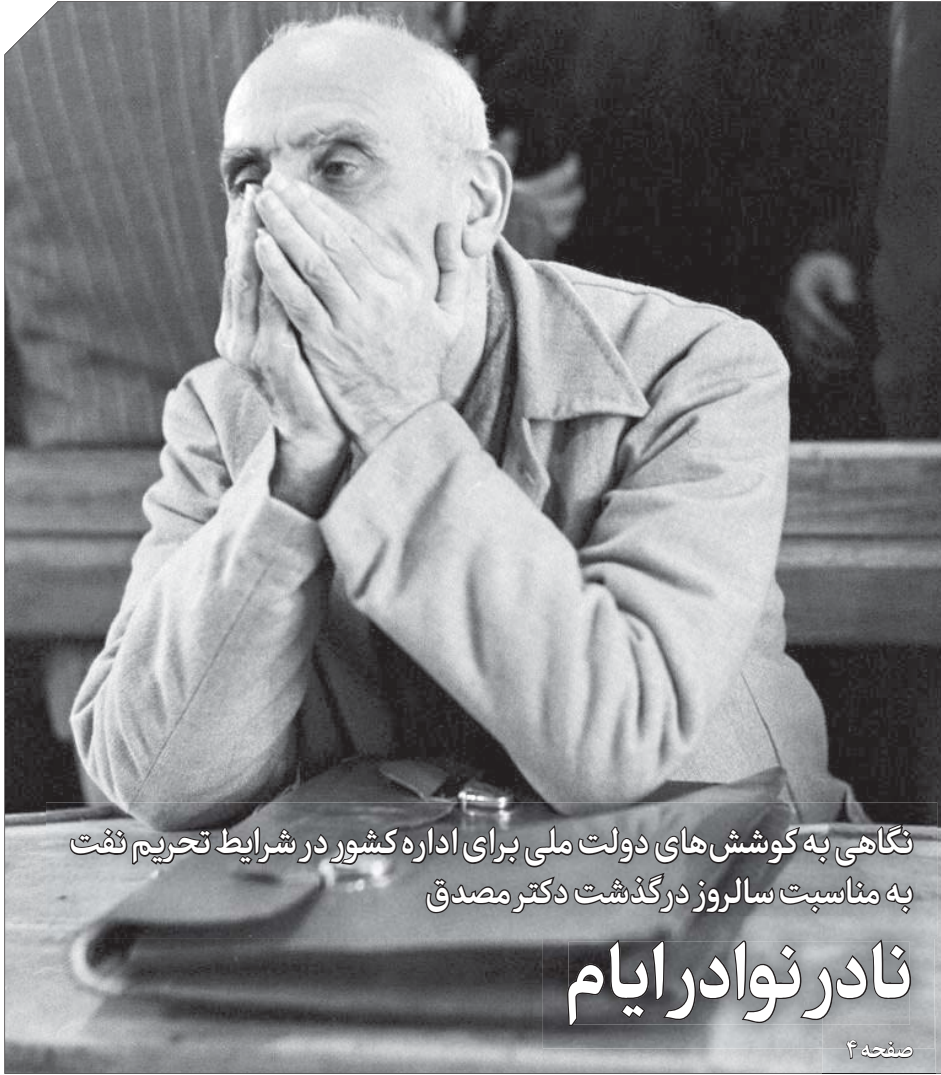
در «شرق» امروز می‌خوانید: نورو جشنی از پس هزاره‌ها، گزارشی از ادامه مسمومیت‌های دانش‌آموزان؛ رنج دخترانه، تراکتور- پرسپولیس؛ جنگ ستارگان و یادداشت‌هایی از محمود فاضلی، علی محمد بیدارمغز

سفر گروسی پایان یافت؛ او تا ساعاتی دیگر ماحصل سفر خود به تهران را در یک کنفرانس خبری مطرح می‌کند

دوباره «وین»

نمی‌توان در مورد نتیجه سفر گروسی سخن گفت. همه چیز در بازگشت او به وین روشن خواهد شد. گروسی اطمینان داد آژانس ابزار سیاسی نخواهد بود

گزارش تیتربک را در صفحه ۳ بخوانید

نگاهی به گوش‌های دولت ملی برای اداره کشور در شرایط تحریم نفت به مناسبت سالروز درگذشت دکتر مصدق

نادر نوادر ایام

صفحه ۴

سرمقاله

کارکرد و کارویژه پست معاون اولی

کیومرث اشتریان

چه بخواهیم و چه نخواهیم، بخش مهمی از توسعه و مقدرات کشور و بلکه سرنوشت زندگی روزمره ما در دست معاون اول است. این مهم به‌ویژه در دوره کنونی مشهودتر است. نقش مهم دکتر عارف برای خاتمی و دکتر جهانگیری برای روحانی انکارکردنی نیست؛ بنابراین در همه ادوار توجه همگانی به نحوه مدیریت معاون اول، فارغ از ویژگی‌های شخصی و میزان سلامت فردی‌اش، امر مهمی است. برای اهل فن ضروری است که مستقل از اینکه چه کسی معاون اول است، به الزامات مدیریتی این پست مهم توجه کنند و حداقل‌هایی را در این حوزه بازشناسی کنند. اگر معاون اول مدیر باکفایتی باشد؛ ولی تیم مدیریتی نداشته باشد، برای کشور خسارتی باورنکردنی به ارمغان می‌آورد. اگر مدیر باشد، تیم هم داشته باشد ولی اندیشه توسعه نداشته باشد، همچنین است؛ اگر هیچ‌یک از اینها را نداشته باشد که دیگر هیچ‌چنین تأملاتی به‌ویژه در ادبیات علمی و دانش مدیریت بسیار اندک است و اجرای این حرفه را به دست تصادف و سلاطین شخصی سپرده است؛ اما در این دوره ظاهراً نقش معاون اول پررنگ‌تر است و بحث در این باره اهمیت بیشتری می‌یابد. در این نوشتار بر آتم که فتح بایی در این زمینه داشته باشیم. این سخن البته برای پست‌های دیگری نیز ضروری است. در نوشتار «تخصص یک وزیر» در همین ستون نکاتی را درباره وزیران یادآور شده‌ام.

۱- معاون اولی در بین دو نقش در نوسان است «هدایت و رهبری قوه مجریه» و «مدیریت اداری» دستگاه دولت. او باید بتواند بین این دو نقش توازنی درخور داشته باشد. ایفای وظایف متعدد قانونی و اداره هیئت دولت، معاون اول را می‌تواند تا حد یک مدیر اداری تسزول دهد؛ یعنی دائماً باید در جلساتی حضور یابد که عموماً به تصویب تشریفات آیین‌نامه‌ها بپردازد. او دیگر فرصتی برای تفکر استراتژیک و هدایت و رهبری قوه مجریه ندارد و بیشتر تبدیل به یک مدیر اداری می‌شود. این البته بزرگ‌ترین خطر برای معاون اول است. در دوره‌های گوناگون شاهد بوده‌ایم که معاون اول به چنین جایگاهی تسزول پیدا کرده است و زندگی کاری او با رفتن از این سالن به آن سالن در نهاد ریاست جمهوری سپری می‌شده است. در نتیجه جلسات هیئت دولت نیز به همین سطح تسزول پیدا می‌کند. در چنین صورتی هیچ سخنی از برنامه‌های اساسی توسعه، استراتژی‌های کلان مدیریت کشور، هماهنگی‌های مدیریتی و مهم‌تر از همه اینها شکل‌گیری و شکل‌دهی و پیگیری گفتمان مدیریتی دولت به میان نمی‌آید. هیئت دولت در زیر آوری از تکالیف رسمی که عبارت از تصویب آیین‌نامه‌هاست، دست‌وپا می‌زند و تا به خود می‌آید. دوره چهارساله سپری شده است.

۲- بهترین کارکرد برای یک معاون اول، هدایت و رهبری قوه مجریه است و نه مدیریت اداری آن. از این رو او باید بتواند تفویض اختیار کند تا بتواند به هدایت و رهبری بپردازد؛ در غیراین صورت اسیر همه چیز می‌شود و اصطلاحاً باید درگیر «چاله چوله‌های» روزمره اجرائی بشود. واضح است که در چنین شرایطی نمی‌تواند هیچ کاری را به صورت کامل «از آب درآورد». قانون اساسی درباره تفویض اختیار ظرفیت‌های خوبی دارد. در دوران آقای روحانی از این ظرفیت استفاده نشد. مدیر قدرتمند آن است که بتواند تفویض اختیار کند تا بتواند از حداکثر ظرفیت‌های مدیرانش استفاده کند؛ در غیراین صورت مدیرانش همواره با دست‌وپای بسته به میدان کار می‌روند. ادامه در صفحه ۵

داستان باستان

ایران کجاست و ایرانی کیست؟ آیا ایرانی فقط آریایی است؟ کرد و لر و بلوچ و قشقایی و آذری و مازنی و گیل و عرب اهوازی و ترکمن و تاجیک و لک و کومشی، ایرانی نیستند؟! جبرقت کجاست؟ از کنارصندل چه گنجینه‌ای به دست آمده است؟

دانش باستان‌شناسی چه رابطه‌ای با هویت ملی ایرانیان دارد؟ قدیمی‌ترین خط آوانگاری در جهان توسط چه کسانی ابداع شد؟ داستان قدیمی‌ترین خط آوانگاری جهان را در ویژه‌نامه «داستان باستان» شرق بخوانید.

داستان باستان

جمهوری خواهان شاخص رودرروی ترامپ

ابهام درباره حضور دوباره زنان در روزشکاه

دختران فراموش شده

نگاهی به موضوعی که با مسمومیت سریالی دانش‌آموزان در مدارس مورد توجه قرار گرفته است

تکلیف دولت و خانواده: «حق آموزش»

نشست محافظه‌کاران صحنه انتقاد علیه رئیس‌جمهور سابق

ابهام درباره حضور دوباره زنان در روزشکاه

نگاهی به موضوعی که با مسمومیت سریالی دانش‌آموزان در مدارس مورد توجه قرار گرفته است

نشست محافظه‌کاران صحنه انتقاد علیه رئیس‌جمهور سابق

یارعلی پورمقدم درگذشت

همین‌طور یک‌دفعه‌ای

یادداشت

اقتصاد ملی پارتی ندارد

ناصر ذاکری کارشناس اقتصادی

هفته گذشته و به دنبال حضور نمایندگان دولت در جلسه غیرعلنی مجلس برای بررسی شرایط خاص بازار ارز، مدیرمسئول محترم روزنامه کیهان در یادداشتی با عنوان «اتاق جنگ اقتصادی ما کجاست؟» به این موضوع پرداخت و این سؤال بسیار درست را مطرح کرد که چرا ایران ما درحالی‌که در برخی رشته‌های مهم علم و صنعت رتبه بسیار بالایی دارد، این چنین گرفتار مشکلات ارزی است و دولت نمی‌تواند وضعیت بازار ارز را مدیریت کند؟ در این نوشتار با کنارگذشتن سنایر می‌باید یادداشت ایشان که البته بررسی آنها از حوصله این متن خارج است، فقط به این سؤال بنیادین می‌پردازم. ابتدا توجه آقای شرعتمداری را به این نکته جلب می‌کنم که امروزه بسیاری از جوان‌های فرهیخته کشور که از بهترین دانشگاه‌ها فارغ‌التحصیل شده‌اند، به دلیل شرایط خاص بازار کار ناگزیر از قبول شغل‌هایی در رده‌های بسیار پایین نسبت به توانایی و دانششان هستند.

با این کم‌توجهی‌ها، شمار مدرسی که با این حملات مواجه شدند، افزایش یافت و به دیگر شهرها و نقاط کشور سرایت کرد. انتشار فیلم و اخبار گسترده در این باره هم موجب نشد تا مسئولان مربوطه در چند هفته گذشته به خود آیند و جدی‌تر با موضوعی با چنین اهمیت و حساسیتی مواجه شوند. کم‌توجهی رسانه‌های پربیننده و شنونده داخلی به موضوع هم فضا را برای دریافت اخبار از دیگر مجاری مهیا کرد. این روند موجب شد تا با طرح شایعاتی مسئولیت موضوع داخلی و متوجه افراط‌گری‌های داخلی شود. مسئولان امر هم متوجه اثرات عمیق چنین اخباری بر افزایش بی‌اعتمادی و استهلاک بیشتر سرمایه اجتماعی نشدند. افزایش شمار مدارس و ابعاد مختلف حملات به مدارس این فرض را ایجاد کرد که شباهت حملات به معنای سازمان‌یافتگی پدیده در سطح ملی است. بی‌آنکه مواضع جدی و شفاف و گسترده مسئولان در هفته‌های گذشته، مبنی بر محکومیت چنین اقداماتی موجب اطمینان خاطر شهروندان شود.

۲- افزایش شمار حملات به تدریج موجب واکنش مسئولان و حتی برخی از شخصیت‌های عالی‌رتبه روحانی در قم شد. پس از آن نیز مسئولان و دیگران به واکنش پرداختند. اما آنچه در این مرحله مورد کم‌توجهی قرار گرفت، اطلاع‌رسانی دقیق، فوری و شفاف از روند و ابعاد حوادث بود. پرسش‌های فراوانی پیرامون موضوع شکل گرفت. از جمله اینکه با توجه به آغاز این روند در ماه گذشته چرا نهادهای مسئول امنیتی و انتظامی درباره این پدیده با سرعت به مواجهه نپرداخته‌اند یا اگر پرداخته‌اند چرا ابعاد این موضوع را برای افکار عمومی روشن نکرده‌اند. این نهادها برای ریشه‌یابی و مقابله جدی و قاطع با این دست از اقدامات مخاطره‌انگیز و غیرانسانی چه برنامه‌هایی در دست دارند؟

ادامه در صفحه ۵

حملات به مدارس و پیامدهای آن

احسان هوشمند

اخبار مربوط به حمله با گاز به مدارس مختلف در سطح کشور به‌ویژه حمله به مدارس دخترانه بازتاب وسیعی در افکار عمومی داشت. افزون بر رسانه‌های داخلی، در بسیاری از شبکه‌های اجتماعی و برخی رسانه‌های خارجی نیز در این باره مطالبی منتشر شد. هم‌زمان با گسترش این حملات به مدارس در سطح کشور و افزایش اخبار مربوط به آن، انتشار تصاویر برخورد خشن و خارج از ضوابط با یکی از بانوان در ماجرای مدرسه ۱۳ آبان نیز بر ابعاد موضوع افزود.

۱- در ماه‌های گذشته کشور شاهد بروز نارضایتی و ناآرامی‌هایی بود. پس از فروکش کردن نسبی اعتراضات امید می‌رفت تا با برخی اقدامات شکاف ایجادشده به تدریج ترمیم شود. اعلام عفو گروهی از بازداشتی‌ها و محکومان حوادث اخیر نیز از همین دریچه مورد تحلیل قرار گرفت. اما در این میان انتشار اخباری مبنی بر حملات با گاز در مدرسی در سطح شهر قم موضوع جنجالی تازه آفرید. در روزها و هفته‌های نخست واکنش مسئولان مربوطه و دیگر نهادها و شخصیت‌ها به این موضوع حساس بسیار کم‌رنگ و در برخی موارد تقلیل یا حتی تکذیب ماجرا بود. این دست از مسئولان امر بی‌آنکه متوجه شرایط حساس کشور باشند، موضوع را چندان شایسته توجه جدی و واکنش فوری نیافتند. اما هم‌زمان

شوکای گاندی

یارعلی پورمقدم از قفس زندگی رها شد. با رفتن خود جمع رفقا و کسانی که طی چهار دهه «کافه شوکا» را به پاتوق خود تبدیل کردند، تنها گذاشت. «کافه شوکا» بزرگ‌ترین کافه تهران بود. زیرا با چهار میز که داشت همه را در خود جای می‌داد. هیچ وقت با کلمه تشریف ببرید میز زررو است یا جا نداریم روبه‌رو نمی‌شدید. یارعلی، نمایش‌نامه‌نویس، راوی داستان و ادیبی خاص بود. پنجشنبه ۱۱ اسفند ساعت ۹ میهمان یارعلی در شوکا بودم و شنونده نقل داستان «هفت خاجش»، غافل از آنکه ساعاتی دیگر یارعلی از خان هفتم می‌گذرد.

بدرود رفیق قدیمی یادت به خیر سید احمد محیط طباطبایی

سرکار خانم نوشین جعفری

درگذشت پدر گرامیتان را تسلیت می‌گوییم. از خداوند سبحان برای آن مرحوم علو درجات و برای بازماندگان صبر آرزو مندیم.

روزنامه شرق

همه از خداییم و به سوی او بر می‌گردیم

برادر عزیز حاج سید ابوالفضل رضوی

خبر درگذشت همسر مکر مه شما

مرحومه لاله اویسی

موجب تأسف فر او ان شد. ما را در غم خود شریک بدانید. این مصیبت را به شما و خانواده محترم تسلیت می‌گوییم و از خداوند برای آن مرحومه رحمت و مغفرت و برای شما و سایر بازماندگان صبر و اجر خواهیم.

سید محمود حسینی، سید مرتضی مبلغ، مرتضی تهرانی، محمد مهدی صدقی، محمد زائری امیرانی، علی مزروعی، عباس نصر آزادانی، سید مظفر شجاعی، محمد تقی شریعتی، علیرضا فیروز، مصطفی نصر اصفهانی جعفر ربانی، عباس رضایی، جعفر رحمان زاده، حسن جعفری، ناصر زرگر، محمد هاشم مهمینی، مهدی رحمانیان، علی زحمتکش، سید صدوقی، احمد علی فردوسی، حسین بیستانی، محمد تقی نجفی، رضاعلی افشاری، حجت میرزایی

کتاب شرق در راه است

تاریکخانه تاریخ؛ گفت‌وگو با افشین متین درباره تاریخ روشنفکری مدرنیته ایرانی، روایت‌هایی از تقی ارانی و سیدضیا طباطبایی، بادی از هوشنگ کلشیری، مروری بر کتاب‌های پرمخاطب امسال و...

با آثار و گفتاری از محمود دولت‌آبادی، ضیاء، محمد، بهاءالدین خرمشاهی، علی میرسیاسی، پرویز بیران، عباس پژمان بهمن بازگانی، سعید مجیبی، محمد فاضلی، حافظ موسوی، علی خدایی، محمود حسینی‌زاد، شاپور بهیان علی اصغر شیرزادی، محمدرضا تاجیک، ناصر زراعتی، مزده دقیقی، شاهرخ تویسرکانی، محمد طلوعی، شهره احدیت

دوشنبه منتشر می‌شود

عمرت ۱۴۰۲

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق

۸۶۰۳۶۱۱۹

WWW.SHARGHDAILY.IR